En våd forbrænding

Af Ole Bostrup

Der er stoffer, som kan brænde. Stenalderens mennesker kunne tænde bål. Sukker kan brænde, det har man vidst lige så længe, man har kendt til sukker.

Den moderne kemiker ved, at der dannes carbondioxid og vand og skriver:

 $C_{12}H_{22}O_{11}(s) + 12O_2(g) = 12CO_2(g) + 11H_2O(g)$

For biokemien er det vigtigt, at oxidationen også kan gennemføres ad våd vej, dvs. med stoffer, der er opløst i vand:

 $C_{12}H_{22}O_{11}(aq) + 12O_2(aq) = 12CO_2(g) + 11H_2O(l)$

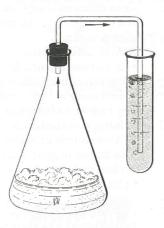
For at vise dette kan man benytte et stof, som i sur vandig opløsning kan bringes til at afgive ilt (dioxygen). Vi vil bruge kaliumpermanganat KMnO₄ og kan skrive:

 $4KMnO_4(aq) + 6H_2SO_4(aq) =$

 $4MnSO_4(aq) + 2K_2SO_4(aq) + 6H_2O(1) + 5O_2(aq)$

Det dannede carbondioxid påvises på traditionel vis med kalkvand (opløsning af calciumhydroxid):

 $CO_2(g) + Ca(OH)_2(aq) =$ $CaCO_3(s) + H_2O(1)$

Fremgangsmåde

Forsøgsopstillingen fremgår af figuren.

Der fremstilles

- A. Mættet opløsning af sukker i vand
- B. 20% opløsning af svovlsyre i vand
- C.Mættet opløsning af
 calciumhydroxid i vand
 Alle opløsninger skal ved
 forsøgets start have stuetemperatur. I reagensglasset hældes
 15 mL C.

I en 100 mL konisk kolbe hældes 5 mL A og derefter 5 mL B. Herefter tilsættes en spatelfuld kaliumpermanganat.

Forsøgsopstillingen samles. Efter nogle minutters forløb begynder en kraftig gasudvikling i kolben, samtidigt med at temperaturen af indholdet stiger. Til sidst er væsken i kolben så svagt lyserød (pga. mangan(II)ioner), at den virker farveløs. I reagensglasset iagttages dannelse af et hvidt bundfald (af calciumcarbonat).

Litteratur RÖMPP, H.; RAAF, H. 1980: Chemische Experimente die gelingen (Stuttart: Keller): 92

